

Viðmerkingar:

Landgrunnsmarkið

Samráðingarnar um landgrunnsmarkið eru endaðar. Miðlinjan skuldi verða mark sambært altjóða havrettin.

Av tí okinum, sum ivi var um, tí gráu leiðini, fóru bretar av stað við 85% og fýroyingar fingi bert 15%, enná av tí okinum, sum verður mett mest áhugavert í oljuhøpi. David vann á Goliat segði formaðurin í uttanlandsnevndini á lögtingi. Menn kappast um at rósa hvørjum øðrum avtaluni.

Hetta minnir ikki sort um, tá ið Fýroyar okkuntíð hava tapt 5-0 í fítbóltsi móti útlendskum stórlíði og flestu fýroyingar tvíhildu um, at

tað vóru vit sum høvdu vunnið stórt álíkavæl.

Upprunakrivið hjá bretum

Upprunakrivið hjá bretum er allmennakent, tað rakk langt norð í fýroyiskt økið. Tað er bláoygt at sammata samráðingargrúslitið við upprunaliga bretska krøvini, tí hesi krøvini vóru órimulig og kundu ikki takast í álvara. Hetta hava breta sjálvir viðgingið seinni. Hetta krav søgdu vit sjálvandi kortaneit til.

Hvør fekk bretar at skla

I sjónvarpssendingini Krosskast royndi Anfinn

Kallsberg lögmaður at sannføra byggaráðgjafar um, at tað var hann, sum hevði fingið bretar at skla. Sjálvur visti eg á, at bretar høvdu slakað 95%, áðrenn Anfinn gjørdist lögmaður. Ein neyvur útrokning visir at talan er um meir enn 95%.

Fiskiokið somu stødd

Fiskiokið er ikki broytt í stødd, tað er tað sama, sum tað hevur verið síðan sjómarkið fór út í 1977. Men nú eru fastar reglur fyri, hvør kann fiska og hava eftirlit við okinum. Tó hoyrir ein geiri uppá góðar 1100 km² av fýroyskum landgrunni uppí hetta felags fiskiokið.

Sjálvandi er ongin avtala fyrr enn undirskrivað er endaliga, ella sum maðurin segði, ongin fiskitúrur er veruliga endaður, fyrr enn lastin er seld.

Túrin meira enn 20 ár

Tí kann av røttum sigast, at hesin túrin var langur, meira enn 20 ár tilsamans, 8 ár av teimum undir fýroyskari leiðslu, við lögmanni sum skipara. Av tí, sum bretar høvdu latt skipið við, komu 96% aftur í lastina áðrenn Anfinn gjørdist lögmaður og bert 4% meðan hann var lögmaður. Og tað er alt ov lítið.

Allir flokkar sín leiklut

Tað vildi verið skeivt ikki at sagt, at hetta málið hava allir flokkar á lögtingi sín leiklut í. Okara embætisfólk

og ráðgevarar eiga eisini sín stóra leiklut.

Meira kundi verið vunnið

Eg eri sannførdur um, at landsstýrið handlaði skeivt og í panikki, og at meira kundi fingist burtúr, ella rættari sagt, at missurin kundi verið minni.

Tað reina tvætl

At teir, sum slakaðu ov tíðliga, nú aftaná endurtaka uppí saman, at tað einasta alternativ til slakingina var dómstólin í Haag, tað er tað reina tvætl. Fyri tað fyrsta hava teir sagt tað so mangan ferðir fyrr. Fyri tað næsta var vandin fyri hesum slettis ikki longur til staðar. Seinastu tíðina eru tað breta, sum hava havt nógv størri skund at fáa málið av-

greitt enn vit fýroyingar.

Eg eri eisini sannførdur um, at søgumenn í hesum máli fara at geva Sambandsflokkinum rætt.

Edmund Joensen, form. Sambandsflokksins

Ítróttavøllurin í Gundadali enn einaferð (II)

Á fundinum 12. apríl í Kommunuskúlanum greiddi Albert Isfeldt frá, at arkitektarnir beinanvegin, tá ið teir frættu um broytingina í teirri verkætlan, sum teir høvdu arbeitt við, bóðu um fund við Grunnin Tórsvøll, men at hesin fundur varð noktaður teimum. Teir høvdu so skrivað bræv, sum teir tó onki svar fingi uppá. Til hetta fyrra um fundarvarkið hevði Poul Michelsen onga relevanta viðmerking, men viðvíkjandi brævinum vildi hann vera við, at innihaldið í tí var av slíkum slag, at tað hevði ikki svar uppiborið. Hetta mátti undir fundarfólkið, og vit hava tí fingið avrit av hesum brævi, sum hevur fylgjandi orðaljóð:

Grunnurin Tórsvøllur
Hoyvíksvegur 74
FO-100 Tórshavn

Tórshavn tann 7. jan. 1999

Vit gjørdust ikki sort bilsnir, tá tað kom fram í fjølmiðlunum, at grunnurin hevur arbeitt við Tórsvøllarætlanini uttan at hava gjørt vart við seg hjá teimum, sum higartil hava gjørt ein stóran part av fýrreikingararbeiðinum.

Sum øllum portum kunngætt, varð málið tíkið uppáftur av fleiri fólki, tá býráðið hevði slept ætlanina um at fáa nýtt landsstadion liðugt.

Hetta mátti gerast óformelt í fyrstu atlogu. Tó so, at allir stovnar, myndugleikar og felagsskapir við áhuga í málinum, vóru kunnaðir, so hvørt nakar framburður var. Fyri ikki at brúka nógv orku út í tóman heim og fyri at staðfesta, hvussu mannagongdin var ætlað at verða, varð sáttmáli gjørdur millum okkum um Tórsvøllarætlanina umboðað av Heðini Mortensen. Sáttmálin staðfesti, hvussu farast skuldi fram, tá ætlanin kom

longur.

Síðani er við tógvið stríð komið so langt, at jättanir og tilsagnir um jättanir eru tókar.

Onin ivi kann vera um, at hesar jättanir eru grundaðar á Tórsvøllarætlanina, sum hon higartil hevur verið lögð fram. Altså eitt úrslit av fýrreikingunum higartil. Okkara part av hesum fýrreikingum er onki goldið fyri higartil, tí tað lá í sáttmálanum, hvussu farast skuldi fram. Modellbyggingin, prent og tilkær útreiðslur eru goldnar so hvørt, tí viðkomandi ikki hava havt nakað framhaldið andi arbeiði at siggja fram til.

Tann nýggja nevndin í grunninum hevur verið lítið at sær komin í sínari framferð. Hvi ikki siga opið sum er um, hvørji nýggj sjónarmið eru á lofti? Mannagongdin tykist lítið sømilig av teimum fólkalvaldu umboðunum. Kanska serliga tí hesir vóru við í fýrreikingunum.

Tað er okkara fatan, at arkitektaráðgeving er neyðug, um ætlanin skal fáast at rigga.

Harumframt hevur býurin skyldu at tryggja, at eitt tílíkt stórt virki er sømiligt fyri býarmyndina og ikki eitt jánkasligt neyðaregg, sum ongantíð fæst gott. Tí má ætlanin umhugsast frá hesum sjónarhorninum.

Gjørt verður vart við, at nú málið tók hesa vend, hava vit loytt okkum at senda rokning fyri arbeiðið higartil. Rokningin er send Heðini Mortensen.

Vit vænta at frætta aftur.

Vinarliga

Albert Isfeldt
Suni Dalsgaard
Arni Winther

At hetta er bræv frá monnum, sum eftir áheitan høvdu

gjørt eitt professionelt avrik og nú høvdu alla orsök til at kenna seg lepan um og hildnir fyrri gjøldur, skuldi verða mett at vera so illavörð, at tað ikki hevði uppiborið svar frá teimum, sum nú soleiðis høvdu vunnið sær ræðisrætt um hetta almenna mál, er ilt at skilja og ilt at góttaka.

Vóru Poul Michelsen og hansara fylgisneytar komnir fram á hugskot, sum kundu verið Tórsvøllarætlanini at gagni, høvdu arkitektarnir uttan íva fegin tíkið teg við í sínum framhaldið fýrreikingum. Men at hesir menn, sum við hugsjónarligum áhuga høvdu lokið sín fyrsta tætt í hesari uppávú, uttan orðið eiað soleiðis vóru tveitir út á eitt sjóuspør, tað eigur demokratisk samfelag sum okkara ikki at tola. At slík framferð móti fakkfólki annars kann fáa sitt fíggjarliga eftirspæl, sum nú tykist ikki at bliva til alment gagn, er eyðsæð. Haldi framvegis, at hvat ið enn er hent í hesari bygging, so eigur at verða vent aftur til upprunaliga Tórsvøllar-projektið.

Á áðurnevnda fundi í Kommunuskúlanum var mestsum einmælt semja aftan fyri eina áheitan á Tórshavnar Býráð um at finna útvegir fyri tí litla stigi aftur í fýrreikingini av hesari vallagerð, sum kundi geva rúm fyri øllum relevantum áhugamáli. Áheitanin kom til viðgerðar í fíggjarnævd býráðsins morgunin eftir fundin, týsmorgunin 13. mai, har tann avgerð varð tikin at senda hana til hoyringar í nevndini fyri Grunnin Tórsvøll, áðrenn stóða varð tikin til hana. Øllum mátti vera greitt, at hetta mál nú hevði skund, men kortini gekk heil vika, áðrenn boð komu út til nevndarlímarnar um fund, sum so skuldi verða aftur viku seinni.

Ímeðan varð drivið so

nógv á uppi í Gundadali, serstakliga í tí borði, har ynskilig var at hildið aftur, til nevnda áheitan hevði fingið sína endaliga viðgerð í býráðnum, at longu leygdaginn 17. apríl - trýggjar dagar innan fundin í Tórsvøllargrunninum - vóru tey fyrstu betongelementini komin at standa við tí týðiliga boðskapi: »Komið ikki her og tósið um renni-breyt, tit siggja jú, at nú er ov seint!« - Alvaratos, Poul Michelsen, sum hatta ikki ein nóg so primitiv atgerð? Har var og tí álmikið enn at taka hond í, áðrenn áskóðarapláss kunnu gerast aktuel. Ein má hava loyvi at spyrja, um tað ikki er eitt brek í okkara býarpolitiska hugburði, at einstaklingur snikkaleyst sleppur at stúta sín vilja íggjøgnum í almennu máli.

Maðurin, sum her átti at borið skjótari, um vilji var, og sum hevði myndugleika at syrgja fyri, at tað ikki soleiðis varð byrgt fyri møguleikanum at koma einum breiðum ynski um viðari hugburði í hesari bygging, at einastaformaður Leivur Hansen.

Í tínum práti við blóðini, Leivur, tekur tú uppsaman um skúlastjórar og aðrar sum lata seg (mis)brúka. Slíka tilspiling kunnu teir sjálvir svara fyri; men eg skal her fegin viðganga, at eg eftir tað havi tosað m.a. við skúlastjórar um ta skeivu gongd, sum nú hevði tíkið seg upp í Tórsvøllar-málinum, tók stíg bæði til fundin í Kommunuskúlanum og væl undirbygdu áheitanina, sum allir býarins skúlastjórar vóru við til at senda býráðnum um hetta mál. Annars kunnu vit eisini bera tær tann spurningin aftur um, hvør ið hevur latið seg brúka av hvørjum í hesum máli.

Í seinastu viku kundi býráðsformaðurin sissandi bera okkum havnarborgar-

um tey boð, at nú vóru 3 mió. krónur jattaðar yvir try á gera renni-breyt fyri, sum fór at kosta 9 milliónir. Góð tíðindi eiga vit at vera fegin um, men vit hava loyvi at spyrja: Hvussu stórtur partur av hesari jättan fer til at gjalda meiriskostnaðin av tí, at ræsur ikki beinanvegin vórðu ruddaðar meðan lendið enn var óbyggt? Er landsstýrið sinnad at rinda sín triðing av hesum peningaoyðslu? Og hvaðan fáast tær frestandi 3 milliónir, nú tað var so vónleyst í møguleikum triðingsbýti millum land, kommunu og felagsskapir at finna útvegir fyri tí einum litlu milliónini, sum hevði tryggjað stóðið til seinni framhald? - Hvør tekur nú um try á avgerðir í Grunninum Tórsvølli, og hvør ræður til ta tíð fyri borgum í høvudsstaðnum og kann taka stig eisini í hesari nú so nógv umrøddu sök?

Framhaldandi kunnu vit eisini spyrja: Hvat hevur okkara landsstýrismaður í menta- og skúlamálum gjørt fyri at tryggja kósina fram móti veruligum landsstadion í Fýroyum?

Signar á Brúnni legði í sínari tíð allar árar í sjógv til at stuðla einari nógv ferðir stórru og dýrari stadionætlan inni á Svanga-skardi, sum tó ongantíð kann fáa týðning um landsins ítróttamiðdepil. Hvi lyftir hann ikki hond frá síðu, nú tað snýr seg um eitt nógv meira relevant tilstáð í sjálvum landsins høvudsstaði?

Fari nú her loksins at mæla til nýggja hugan í hesum Tórsvøllar-máli. Ikki fyri at rippa upp í oyðslusomum fíggjardiðispositionum hjá fyrrverandi býráðum, sum enn hvíla tungt á herðunum á okkum skatta-borgarum; men tá ið tú t.d. hugsar um tær 6-8 milliónir, sum býurin einvíst legði í kanningar av møguleikum til nýggjan lands-

flogvøll á Glyvursnesi, tær trýggjar milliónir, sum í musikkuskúlanum fóru í kjallaran í gomlum húsum uttan at koma til musikk-skúlagagn, og 50 milliónir, sum býurin legði í privat hugskot um ídnaðarmiðdepil uppá Sundi, sum tórført er at fáa til nakað gagn, so átti býurin at kunna tíkið væl meira rívan til í einari konkretari bygging, sum kann gerast býarsins ítróttaligi stoltleiki. Um Svanga-skard vita vit, at taka vit tær milliónir, sum yvir fíggjarlógir vórðu jattaðar til ítróttastadion har, og leggja tær ókøntarað afturat, sum Landsverkfrøðingurin legði í tað arbeiði, so snýr tað seg um tvísfífráð milliónatal. Hava vit nú eisini tað í huga, at tað eru dugligir og virknir menn - tú kanst skíra Poul Michelsen ráðaríkan, men dynamiskur og effektivur tað er hann -, sum nú hava vallarmálið um hendur, so má tað bera til, at allir hesir partar finna saman um hesa bygging sum eina samfelagsuppávú, har býur og land t.d. rinda hvør sína helvt av 4/5 og so lata ítróttafelagsskapir finna fíggjarligar útvegir til seinasta fímtíngin. Tá hevði borið til at vent aftur til professionella fýrreikingararbeiðið hjá okkara arkitektum, so at land og kommunu á ítróttakoknum kundu manifesterað seg eins tignarliga, og vit t.d. listarliga kunnu gera tað við Lista-skúlanum og mentanarliga við Norðurlandahúsinum, um enn vit mest hava okkara bróðratjóðum at takka fyri seinast nevnda.

Mundi ikki slíkur hugburður smyg seg, nú vit í verki stevna fram móti virðiligum tjóðskaparvirkiskiftum í Fýroyum?

Ólavur Hátún